

30

Eljárás Szerencsés Imre ellen

1525. május

Az 1525. évi országgyűlés naplójából, május 10–20¹

Ú j a b b k i a d á s :

Grünvald Fülöp & Scheiber Sándor, szerk., *Magyar-zsidó oklevéltár – Monumenta Hungariae Judaica*, V, 1. rész (Budapest: A Magyar Izraeliták Országos Képviselőlete, 1959), p. 153–154, no. 311

Die 10 Maji, die Mercurii anni 1525. Nobilitas regni congregata est ad sanctum Petrum, in civitate Pestana. (...) Locuti sunt contra Emericum Szerenche, prius judaeum et nunc Christianum, dicendo, quod ipse sit origo malorum praesentium, et mirabantur, unde tanta ei accesserit auctoritas apud regem et reginam.

(...)

Die Veneris, die 12. Congregata est tota nobilitas, cum nobilibus servitoribus dominorum in Rákos et multa dixerunt contra Strigoniensem. Ipsum esse eum, qui regnum depilabat et destruebat, et non esse mirum, quod non amaret nobilitatem, cum sit filius sutoris, ipsum pro consiliario habere judaeum.

(...)

Sabbatho, die 13. Nobiles miserunt ad regem 60 oratores et petierunt haec quatuor. Ut (...) 4. sua majestas comburi faciat Emericum Szerenche, ex judaeo factum Christianum, allegando eius malam vitam et malefacta.

(...)

Die Lunae, die 15. Venerunt ad Majestatem suam 120 oratores a nobilibus missi pro responso suae majestatis. (...) De judaeo autem prompte esse suam majestatem ad justitiam omnia, qui de ipso quereretur exhibendam.

(...)

Die Jovis, die 18. Id, quod nobilitas a rege petiit, quando majestas sua fuit in Rakos. Ut Germani abirent. (...) Ut puniatur judaeus.² (...) Responsum nobilium ad responsum regis. De dimittendis oratoribus (...) Judaeum sua majestas non defendat, sed puniat.

(...)

Sabbatho, die 20. Dominus reverendissimus legatus. (...) Hac die rex judaeum, contra quem erant querelae, mitti iussit in carcerem, et responsum dedit ad omnes articulos nobilitatis, et quasi omnes concessit.

1525. május 10-e, szerda. Az ország nemessége Pest városában, Szent Péter templomában gyűlt össze. (...) Felszólaltak Szerencsés Imre, egykori zsidó, jelenleg keresztény ellen, mondván, hogy ő a mostani bajok oka, és

¹ Latinból fordította Kopeczky Rita.

² Jegyzetben: nempe Emericus Szerenche.

csodálkozásukat fejezték ki, hogy honnan nyert ilyen nagy tekintélyt a király és a királyné előtt.

(...)

Péntek, 12-e. Az egész nemesség, az urak nemes jobbágyaival együtt, összegyűlt Rákoson, és sok mindent felhoztak az esztergomi ellen: hogy ő az, aki fosztogatta és pusztította az országot; nem csoda, hogy nem szereti a nemeseket, hiszen egy varga fia; ráadásul egy zsidót tart maga mellett tanácsadóként.

(...)

Szombat, 13-a. A nemesek 60 küldöttet menesztettek a királyhoz, és ezt a négy dolgot kérték. (...) 4. Hogy őfelsége égettesse el Szerencsés Imrét, a zsidóból lett keresztényt, gonosz életére és gonosz tetteire való hivatkozással.

(...)

Hétfő, 15-e. Őfelsége elé 120 küldött járult, akiket a nemesek küldtek hozzá a válaszáért. (...) Ami pedig a zsidót illeti, Őfelsége készen áll, hogy fellépjen mindazokkal szemben, akik ellene panaszt emelnek.

(...)

Csütörtök, 18-a. Ezt kérte a nemesség a királytól, amikor őfelsége Rákoson volt: hogy a németek távozzanak, (...) hogy a zsidót³ büntessék meg. (...) A nemesek válasza a király válaszára: Ami a követküldést illeti, (...) a zsidót Őfelsége ne vegye védelmébe, inkább büntesse meg.

(...)

Szombat, 20-a. A nagytiszteletű úr ment küldöttségbe. (...) Ezen a napon a király a zsidót, aki ellen a panaszok irányultak, börtönbe vettette, a nemesség minden cikkelyére válaszolt, és szinte mindegyikbe beleegyezett.

³ Jegyzetben: “ti. Szerencsés Imrét.”